

Od globalizma do crnogorske garde

Izašao je iz štampe 93 broj časopisa MATICA, koji 24. godinu izdaje Matica crnogorska, koja ove godine slavi 30. godinu postojanja. U proljećnoj svesci obima 800 strana, objavljeni su brojni naučni i publicistički prilozi počev od problema globalizma do razvoja garde u Crnoj Gori.

Danilo Đikanović se bavi globalizmom u post-kovid vremenu i Crnom Gorom u tom procesu. Politikolozi Bojan Jovanović i Petar Popović pišu o hiperglobalizaciji i Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji. Radenko Šćekić analizira moć medija u kreiranju javnog mnjenja, a Ivan Tepavčević piše o elektroprivredi Crne Gore u XXI vijeku. Slobodan Vukićević razmatra pitanje ekološkog morala. Teme iz oblasti istorije otvara Milan Šćekić intrigantnom temom „Austrougarski doušnici u Crnoj Gori (1916–1918)“. Ivan Jovović otkriva korespondenciju Fra Donata Jelića iz 17. vijeka, a Slavko Burzanović i Olivera Popović donose tekst o Brunu Bozeliju i njegovom prilogu o crnogorskom pitanju u američkoj štampi. Marko Kusovac piše o terorizmu u SSSR, a Nenad Stevović o odgovoru Jovana Čubranovića na klevete Jovana Plamenca. Prilog o crnogorskim inovatorima u Americi početkom XX vijeka donosi i dokumentuje Ivo Mišur. Književnim temama se bave Bojana Pržić, Anka Vučinić Gujić i Marijana Terić. Kulturološke teme obrađuju Slobodan Jerkov: „Specifičnost crnogorske narodne pjesme“, Marina Šoć „Zaštita kulturnog nasljeđa“, Velizar Radonjić „Svetilišta gdje mrtvi živima oči otvaraju“ (I dio) i Jovan Đuranović koji piše o kulturnom i pravnom nasljeđu Duklje.

Zanimljive priloge iz analitičke psihologije, filma i agrikulture potpisuju stalni saradnici časopisa Ilija Kapičić, Žarko Martinović i Svetozar Savić. Zapis o nazivu plemena Kući donosi Zdravko Ivanović, a esejističku crticu pod naslovom „Kad je Berane bilo Ivangrad“ piše Saša Radunović, dok članak o fenomenu crnogorskog anticrnogorstva donosi Boro Jovanović.

Obiman i sveobuhvatan tekst o razvoju garde u Crnoj Gori (1767–2023) prilog je vojnog historičara Srđe Martinovića.

Štampano je objašnjenje zbog čega nema prevoda Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2022. godinu na crnogorskom jeziku u kome se konstatuje da je časopis objavio službene prevode ovog dokumenta od kada su oni ustanovljeni 2006. godine do 2021. godine.

Ovu svesku časopisa zatvara petnaesti nastavak u rubrici Zapisano je o Crnogorcima i Crnoj Gori u izboru Branka Borilovića.

Glavni urednik časopisa je Marko Špadijer, a u redakciji su i Ivan Ivanović i Dragan Radulović.